СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 139. Джерзі Сіти, Н. Дж., субота, 15-го червня 1940. No. 139. Jersey City, N. J., Saturday, June 15, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НІМЦІ В ПАРИЖІ — ПОВІДОМЛЯЄ БУЛИТ

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту дістав від американського амбасадора в Парижі, Булита, повідомлення, що німецькі війська знаходяться в середині Парижу. В місті спокій, каже Булит. Він не втікав з французькими військами, тільки залишився в місті. Своє повідомлення він наперед передав другому американському амбасадорові, Бидлеві, що вандрує по світі разом з польським урядом, до котрого він був колись назначений, коли той ще сидів у Варшаві.

КОНҐРЕС НЕ РОЗЇЗДИТЬСЯ.

ВАШИНҐТОН. — Федеральний конґрес рішив не розїздитись на вакації, а буде сидіти в Вашинґтоні і радити над біжучими справами. Серед справ над якими радиться тепер конґрес, є декларація Америки, на основі якої всі посілости в західній гемісфері не сміють змінити свого власника. Після всякої правдоподібности ця декларація перейде. Деякі конґресмени кажуть, що ця декларація, коли буде ухвалена тепер, може врятувати Америку від війни. Вона означає, що колиб Німеччина й Італія на стало підбили Голяндію, Францію, чи навіть Анґлію, то посілости згаданих країв не перейшлиб автоматично в посідання німців, чи італійців. Колиб підбиті матерні краї не могли самі адмініструвати тих посілостей, то їх перейме Америка.

Конґрес на прохання президента ухвалив одноголосно 50 міліонів на поміч европейським воєнним втікачам. Конґресмен Селер вніс резолюцію, яка опрокидає теперішній невтральнестевий закон Джансона. Конґрес ухвалив викинути з Злучених Держав Америки австралійця по походженні, юнійного діяча в стейті Каліфорнія, Геріґо Бриджеса, якому закидають комунізм.

СПУСТИЛИ НОВИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

НЮ ЙОРК. — В бруклинських воєнних доках спущено другий 35-тоновий воєнний корабель, „Норт Каролайна". Цей корабель належить до наймодерніших і він має на собі чимало секретних уліпшень. Власти подбали про те, щоб непокликані люди не підглядали його машинерій. Два тижні тому спущено такий самий воєнний корабель у Філядельфії.

ЗАКИДАЮТЬ ІТАЛІЙСЬКОМУ КОНЗУЛЯТОВІ ПІДРИВНУ РОБОТУ.

НЮ ЙОРК. — Головний комісар поліції, Валентайн, подав до публичного відома, що його аґентам вдалось видобути документи, які доказують, що італійський конзуль в Ню Йорку займається підривною роботою. Він стояв у контакті з ріжними людьми, організував фашистівські організації, видавав у тій цілі відповідну літературу та повчав зорганізовані фашистівські організації, що вони мають робити на випадок війни — як помагати Італії?

ВІДГОМІН АМЕРИКАСЬКИХ ІТАЛІЙЦІВ.

ОЛБАНІ. — Помічник ґубернатора Ню Йорку, Чарлс Полеті, що є італійського походження, відповів гострими словами на заяву італійського конзулярного урядника Бертолінього, що американські італійці вірно стоять при Мусолінім і готові йому в цій війні помогти. Полеті сказав, що Бертоліні не повинен втручати свого носа у внутрішні американські справи, та не повинен робити неправдивих заяв. Бо фактом є це, що американці італійського походження є сто відсотків льояльні супроти Америки, та вповні погоджуються з президентом Рузвелтом, що Мусоліні устромив свому сусідові ножа в спину.

НЮ ЙОРК. — Ліґа американсько-італійських товариств, що числить сто тисяч членів, на 27 червня ц. р. влаштовує величезне віче, щоби на нім задемонструвати свою льояльність до Америки, та осудити італійський уряд за виповідження війни аліянтам. Італійці з повіту Вестчестер, зокрема федерація італійських організацій в Теритавн, внесли домаґання до дотичних властей, щоби італійського конзулярного урядника Бертолінього, що сказав, начеб то американські італійці стояли при Мусолінім, усунути з його уряду.

БРАЗИЛІЯ ПРО ПРОМОВУ ВАРҐАСА.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. — Бразилійський уряд опублікував офіційне пояснення до промови свого диктатора Варґаса і в тім поясненні говорить, що Варґас зовсім не мав на увазі заграничної політики, зокрема висказування симпатій европейським диктаторським краям, тільки мав на увазі внутрішне духове перодження власного краю. Ті слова, які він сказав у своїй останній промові, він повторяв чимало разів вже давніше. Також він не мав на увазі вразити Злучених Держав Америки, з якими, кажеться в поясненні, існують якнайкращі відносини. Вкінці в тім поясненні говориться, що Бразилія вповні солідаризується з іншими американськими краями, щоби не допустити до втручування европейських диктатур у справи західньої гемісфери.

ЩО РОБИТИ З ВИПРАВОЮ БИРДА?

З огляду на те, що конґрес відмовився ухвалити на виправу адмірала Бирда чверть міліона долярів, будучність виправи непевна.

Як прихильникам виправи не вдасться переконати конґресу відкликати свого рішення й не знайдуться приватні люди, що захочуть її помогти, прийдеться виправу відкликати.

ПОПУЛЯРНІСТЬ БІЦИКЛЯ

Парковий уряд Бруклина подає, що в минулому тижні зявилося на пять-милевій стежці для циклістів на Овшен Парквей у Бруклині 15,000 циклістів.

Уряд приписує велике число циклістів гарній погоді. Дехто добачує в цьому зріст популярности їзди біциклем.

ЗМЕНЧУЄТЬСЯ ЧИСЛО РОДИН НА ДОПОМОЗІ

Нюйорський міський уряд допомогових робіт стверджує, що число родин, які побирають допомогу, постійно вменшується.

У першому тижні червня було в Ню Йорку таких родин 105,000, коли в першому тижні того самого місяця в минулому році було їх 147,000.

ЖІНКА ЗАСУДЖЕНА ЗА ВИМУШЕННЯ

У федеральному суді в Ню Йорку видано присуд проти 41-літньої пані Айони Нюджет, обвинуваченої за вимушування в ріжних розводових справах. Вона не хотіла наняти собі адвоката й боронилася сама. Присяжні судді признали її винуватою, а суддя засудив її на 15 літ вязниці.

ДИТИНА ЗДОРОВА, АЛЕ МАТИ ЗАХОРІЛА

15-літній син пані Девейн з Оклагома Сиґі, їдучи біциклем, наїхав на стоячий перед домом його родичів тягаровий автомобіль. Покликано шпитальне поготівля, але лікар знайшов у хлопця лише легкі задраснення. Зате його мати, побачивши шпитальний віз перед домом, попала в таку гстерію, що шпитальний амбулянс забрав до шпиталю її.

СОНЦЕ НАГРІВАТИМЕ ХАТИ В БУДУЧНОСТИ

В своїй книжці „Атоми в руху" проф. Джордж Росел Герисон, що навчає в Месечусетському Інституті Технольоґії, пише, що в будучности люди будуть вживати тільки соняшного тепла до нагрівання своїх хат навіть і в північних країнах. Він каже, що в будучності на кожній хаті в літі можна буде побачити ряд чорних скриньок, що будуть втягати в себе й задержувати сонашне тепло. На зиму ті скриньки будуть поховані до пивниці й напускати до хати тепла в міру потреби. А щоб це можна зробити, то вчені мусять ще придумати легкий спосіб для перемінювання соняшного тепла в елетрику і видосконалити спосіб, як зберігати електрику в батерії довгий час.

ПОМАГАЮТЬ СТАВАТИ ГРОМАДЯНАМИ

Вд 1. вересня 1936 року нюйорське бюро „Доблю-Пі-Ей" та місцевої шкільної ради помогли разом стати громадянами Америки 24,411 особам при вибиранні перших паперів та 28,788 особам при вибиранні других.

ПРОТИ КОГО?

СТОКГОЛЬМ. — Литва закінчила з Совєтами тайну умову, наслідком якої Совєти будуть могти вдержувати в Литві пів міліона свого війська. І то на литовсько-німецькій границі.

НОВІ „МІЛІТАРИСТИ"

АТЛАНТИК СИТІ. Пацифістична фундація Карнеґія, що шляхом церковних організацій ширила миролюбність на світі і завзято всюди виступала проти війни, тепер на своїх нарадах змінила свій погляд на життя і стала боєвою. Війна в деяких випадках таки потрібна, сказали тепер провідники цеї фундації. Ця фундація донедавна гостро виступала не лиш проти війни Америки в Европі, але навіть проти всякої воєнної помочи аліянтам. Тепер вона це одобрює. Зокрема одобрює американське зброєння.

ПОШЛЮБНА ПОДОРОЖ ЛЕТУНА

У Сіетелі, Вашингтон, подружився один інструктор летництва в місцевій летничій школі. Взяв собі за жінку одну зо своїх учениць.

По шлюбі вибрались в пошлюбну подорож до Сан Франсіско — автомобілем. Мовляв, хочуть подорожувати скоро.

ЗНАЙШЛИ ЛІК НА ШКАРЛЯТИНУ

На нюйорських зборах лікарів, що спеціялізуються в недугах дітей, прочитали д-р Джордж Дик і д-р Ґейдис Дик з Шікаґо реферат про відкритий ними лік проти шкарлятини.

АНГЛІЯ ЧИСЛИТЬ НА АМЕРИКУ

ЛОНДОН. — Британці рішені боротись з Німеччиною навіть самі одні. Але переконані, що буде так, як недавно заповів Чорчіл, а саме що „Новий Світ прийде Старому на порятунок".

ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІСТІВ В УРУҐВАЮ

МОНТЕВІДЕО. — Місцевий націстичний консуль Лянґман, повідомив уруґвайський уряд, що місцева націстична орґанізація, розвязується, а все майно перебирає німецький консулят. Цим листом згаданий консуль ствердив факт, що там існувала націстична орґанізація і вона оставала під безпосередніми приказами німецького консуляту. В останніх днях уруґвайські власти повели широкі доходження над діяльністю цеї орґанізації і мали її розвязати. Дехто каже, що своїм поступком німецький консуль хотів затушувати цілу ту справу і не допустити до дальших слідств.

ДАЄ ПІВ ТИСЯЧІ ЗА ДОКАЗ НЕЛЬОЯЛЬНОСТИ

Луіс Улеман, 38-літній пекар з Ґрейт Нек, помістив на своїй пекарні друкований напис: „Мене обвинувачують за приналежність до пятої коломни та за націстичні симпатії й пускають про мене ріжні фальшиві вісти. Є є льояльний американський громадянин і вірю в усе, за що стоїть цей край. Я зложив у банку Ґрейт Нек Трост Ко. суму 500 долярів, котра має бути виплачена Червоному Хрестові, коли мені докажуть, що от це неправда".

СТРАЙК І ДОПОМОГА

Найвищий суд стейту Ню Джерзі рішив, що робітники фабрики, в котрій ведеться страйк, є управнені до допомоги для безробітних, коли вони не працюють, хоча вони в страйку не беруть участи.

НА ПРИВІТАННЯ РЕПУБЛИКАНСЬКІЙ КОНВЕНЦІЇ.

Вивішують у Філядельфії перший прапор на привітання конвенції Републиканської Партії, що там збереться 24. червня.

ФРАНЦІЯ В ТРАҐІЧНОМУ ПОЛОЖЕННІ, КАЖЕ РЕЙНО

ТУР. — Французький премієр Рейно вислав через радіо „останній поклик", звернений до Злучених Держав, в якому просить вислати Франції негайно „хмару воєнних літаків". Рейно признав, що не зважаючи на дійсно геройську поставу французької армії, Франція готова битву програти. Може статись інакше тільки тоді, коли всі демократії ясно й недвозначно заявлять, що дадуть повну допомогу. Не можна, казав Рейно, допустити до того, щоб Гітлер вигнав справжній французький уряд і наставив свій власний, на взір тих лялькових урядів, що він їх понаставляв в інших краях. Сила демократій, казав далі Рейно, є великанська. Франція має право надіятись дістати від них повну допомогу, як і те, щоб вони заявились отверто проти націстівської Німеччини. Особливо можна цього вимагати від ідеалістичної Америки! Дотеперішня допомога є замала, бо сьогодня іде вже про життя Франції. Та ще не всьо втрачене, ще є надія на побіду. Ще є живий французький дух. І армія ще не розторощена. Та прийшла пора, казав Рейно, коли треба іншим сплатити довг. Треба літаків і повзів, І то негайно.

Американський кореспондент, П. Дж. Филип, додає до цього, що французи, що прислухувались словам свого премієра, відчували, що це голос проґри, втрати надії на допомогу й трівоги за те, що принесе будучність.

120 НІМЕЦЬКИХ ДИВІЗІЙ У ФРАНЦІЇ.

ТУР. — Німці висувають щораз нові сили. Воєнні кореспонденти кажуть, що німецький жовнір має таки якийсь відпочинок, а французький є від 10 днів у постійній боротьбі, та не має ніякої нагоди заснути, а навіть зїсти. Французький ґенеральний штаб обчисляє, що Німеччина кинула на фронт аж 120 дивізій, себто максімум того, що взагалі могла кинути. А крім того, як це стверджують самі французькі офіцири, німецький жовнір бється дійсно знаменито.

„СМЕРТЬ АБО ПОБІДА".

ЛОНДОН. — Такий є тепер воєнний клич в Анґлії, що проголосила наступну неділю днем молитви за Францію і заявила, що все, що тільки можливо вислати, буде вислане на поміч Франції. Це відноситься як до війська так і до воєнних матеріялів.

Вічний союз.

Далі Англія заявила, що існує нероздільний союз між двома народами, англійським і французьким, і двома імперіями: британською і французькою. Анґлія буде боронити Франції за всяку ціну, усіми засобами і всюди. І не заперестане боротьби, поки Франція не буде відбудована в цілій своїй силі й славі. Далі сказано, що якби вдалося відогнати німців зпід брам Парижа, Німеччина — програла.

ЗГАДУЮТЬ ПРО ПОВАЖНІ ВТРАТИ.

ТУР. — Навіть ґенеральний штаб не криється з тим, а признає, що французи понесли поважні втрати.

У НІМЕЦЬКИМ ПОЛОНІ.

БЕРЛІН. — Військовий комунікат подає, що в німецькому полоні має находитьсь яких 1,200,000 аліянтських жовнірів.

ПОГОРДЖУЮТЬ ІТАЛІЄЮ.

ТУР. — Американські кореспонденти доносять, що французькі жовніри й офіцири відносяться з великою погордою до Мусолінія й італійської армії. Кажуть, що знають ту останню з минулої війни. І заявляють, що будуть битись з італійцями з особливою заїлістю. Виходить, що вони мають тепер більшу ненависть до італійців ніж до німців.

МАЖІНО ЛІНІЯ ЗАГРОЖЕНА, КАЖУТЬ НІМЦІ.

БЕРЛІН. — Німецький воєнний комунікат подає, що французька армія в Мажіно Лінії є вже цілковито відтята від звязку з Парижем, та що вона буде незабаром окружена.

ВЗАЇМНО СЕБЕ ВИНИЩУЮТЬ.

РИМ. — Анґлійські бомбовози знову бомбардували промислове італійське місто Турин. Наслідком того бомбардування, як подає офіційне звідомлення, було 14 осіб вбитих і 37 ранених. Італійці бомбардували знову французьку пристань Тульон і французьку базу в Африці, пристань Бізерт.

БЕЗ ВОЄННИХ НОВИНОК.

РИМ. — Ватиканський часопис „Осерваторе Романо" знову виходить, але вже без воєнних новинок. А це тому, що треба булоб подавати і аліянтські новинки, а вони певно дуже ріжнилисяб від італійських. Щоб цього не було, не подається ніяких таких новинок. Це сталося мабуть у порозумінні з італійським урядом.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$.745
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕНЬ БАТЬКА

Шануй батька! Так приказує Божа заповідь, з тим додатком, що це вказане ще й тому, щоб жити довго й щасливо.

Не матиме благословіння син, що не шанує батька, а як вміє пошанувати, то пошанують його згодом і його власні діти, пише грецький письменник Еврипід.

Очевидно, що як у випадку Божої заповіді, так і в другому, все те відноситься теж і до матері. Але сьогодня говоримо про батька...

Жінка-мати не може нарікати, щоб не знаходила в життю співчуття, а то й розуміння, принаймні у своїх дітей. Очевидно, коли міряти такі речі людськими мірами і не надіятись якихсь наздвичайних ласк чи виявів надзвичайного сентименту. Що так є, можна переконатись по народніх піснях, де жінка відграє таку велику ролю, як дівчина і як мати.

Воно так виглядає, що таки мати відграває в житті родини найважнішу ролю, особливо, коли іде про виховання дітей. На ту тему говориться і пишеться чимало й тут в Америці. Пишемо й ми, коли хочемо знайти спосіб, як захований наше молоде покоління моральним і благородним, та привязаним до того всього, що гарне, культурне й ідейне й звязане з нашим українським походженням. Та це вже пішло так далеко, що ми часто зовсім забуваємо на вплив батька. А так робити — не добре.

Великий грецький фільософ Плято казав, що коли він побачить на вулиці дитину, що поводиться погано, тоді питае за батьком дитини, іде до нього і його навчає та направляє. Бо часто так буває, що ті недомагання, які виявляє дитина є на ділі недомаганнями батька, якого дитина, свідомо чи несвідомо, наслідує. Не треба зараз брати такі речі дослівно. Так не мусить бути в кожному випадку. Але так буває в дуже многих випадках. Значить, коли батько хоче бачити свої діти порядними, чесними, благородними і ідейними, то тут треба йому в першу чергу добре вдуматись в те, чим він сам є і як він поступає. Бо інакше буде з ним так, як у тій штуці „Мої діти", що її тепер грають в Ню Йорку, де батько сердиться на діти за їхне поступовання, а виявляється, що їхне поступовання точнісенько таке саме як його власне...

Та коли іде про українського робітника-іміґранта в Америці, якого ні з хати вижене і ніч прижене, то від нього, назагал, як сягає наша відомість, діти дістали те все, що він міг дати. Він завжди тяжко працював і запрацьовував себе для добра своїх дітей, щоб хоч їм було лекше жити. Він і нині тяжко працює, як тільки може дістати яку роботу, хочби і найчорнішу, не зважаючи на свій вік і свої сили. І добре держить себе в Америці. Не завдає встиду ні своїй родині, ні нації. Тому треба в першу чергу його пошанувати так, як пошанували ми недавно нашу матір. А потім і тих уже тут роджених батьків, що є його дітьми.

УКРАЇНЦІ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Комітет відновлює домівку для Української Кольонії в Шангаю. Праця задержується з причини великої дорожнечі. Книгозбірня Кольонії упорядковується. Брак літератури відчувається дуже болюче.

Свято 22-го Січня в Шангаю, переведене заходами Українського Еміґраційного Комітету, перейшло з великим успіхом, при великій скількості членів кольонії та гостей.

9-го березня в домівці Кольонії влаштовано Шевченківський Вечір. Секретар Кольонії прочитав змістовний доклад „Державницький світогляд Т. Шевченка". Висвітлювалася діточа фільма. Глибоке враження викликали деклямації дітей та діточі співи. Деклямував теж артист української сцени М. Ласкавий: „Мені однаково" та частину „Гайдамаків". Враження було велике. Виступав ще з бандурою п. Сніжний. Саля була переповнена.

Український Еміґрантський Комітет в Шангаю вже довший час занятий старанням про відчинення в Ціндао відділу Українського Еміґрантського Комітету, щоби вирвати Українську Кольонію в Ціндао зпід опіки москалів. Ця українська кольонія в Ціндао підпорядкована московському антикомуністичному Комітетові, що, самозрозуміле, відбивається неґативно на національному обличчі кольонії, її національній праці та на цілому її життю. В цій справі їздив до Ціндао скарбник Українського Еміґрантського Комітету, п. Бойко-Сокольський. Він мав переговори з Ніппонським Морським Штабом, якому підпорядкована вся еміґрація м. Ціндао.

Всіх подорожуючих „росіян" зустрічають в Ціндао агенти Анти-комуністичного Російського Комітету. Вони відбирають у подорожуючих пашпорти та пропонують прибути в їх Комітет.

Коли перевіряли пашпорт скарбника Укр. Еміґр. Ком. в Шангаю Бойко-Сокольського, то він відмовився йти до московського комітету, мотивуючи тим, що він українець, а українці мають свій комітет і москалям не підпорядковуються.

Треба зазначити, що в пашпортах у москалів зазначується тільки „бувший російський підданий", а не вказується національности. Українцям ставиться „українець" і зазначується, що зареєстрований в Українському Еміґрантському Комітеті в Шангаю.

Після перевірки пашпорту п. Бойко-Сокальського, запропонував йому агент прийти в поліцію. Тут у поліції урядовець (теж москаль) пропонував знову йти до московського комітету. Коли почув відмову, почав доказувати, що „українець" і „русскій" одне й теж саме... Бойко-Сокольський відмовився дискутувати на цю тему, а на слова москаля: „ми не визнаємо українців" сказав, що „нас не обходить ваше признання, — нам досить признання ніппонських та хінських властей, які є господарями на цьому ґрунті". Розмова велась по англійськи, а при бажанню аґента перейти на московську мову Б. С. переходив на українську. Вкінці вмішався ніппонець й видав пашпорт власникові.

Переговори з Ніппонським Морським Штабом в Ціндао дали надії на успіх справи.. Виявилося, що Штаб був поінформований москалями, що українці нібито не бажають бути окремо від москалів. Штаб запропонував представникові Укр. Еміґр. Комітету в Шангаю написати відповідне прохання ніппонською мовою та приложити відбитки документів, на основі яких існує У. Е. К., а саме: дозвіл ніппонських інстанцій в Шангаю на оснування УЕКом., наказ Мера м. Шангаю рахуватися з УЕК й визнавати видавані ним пашпорти й всякі посвідчення, та повідомлення Мера про приступлення до виконання обовязків УЕКомітету. Все вищезазначене приготовлено й переслано вже до Ніпп. Морського Штабу в Ціндао.

Український Еміґрантський Комітет вживає теж заходів, щоби закласти українську організацію в Дайрені, де є теж певна скількість українців. Мається на меті обєднати українські організації в Дайрені з українцями, перебуваючими в Ніппоні.

Коли ця організаційна робота увінчається успіхами, мається на місці скликати **Український Далекосхідний Зїзд**, який покликав би до життя репрезентаційний орган українців на Далекому Сході. Цей орган мав би захищати українські інтереси на ширшу скалю. Тепер права українців у тій чи іншій місцевості на далекому Сході цілковито залежні від ставлення до українців місцевої влади, а не від погляду ніппонської влади на українську справу взагалі. Тому правне положення українців в Шангаю інше, а в Ціндао й Тієнзіні інше. Знову інше правне положення українців у Харбіні, а в інших місцях Манджурії українці зовсім без прав та залежні від москалів.

З менту признання Ніппонською Військовою Місією В. А. Кулябка-Корецького завідуючим Українським Національним Домом у Харбіні, як державним майном — українське життя пішло по цілковито іншій дорозі. Найперше Український Національний Дім, який був переданий в 1933 р. Ніппонською Військовою Місією на власність Української Національної Кольонії в Манджу-Ті-Го, тепер уже такою правною власністю перестав бути. В наказі, виданім Начальником Військової Місії про розформовання Управи УНК (вибраної Загальними Зборами 18/2 1940 р.) Кулябко-Корецького назначається завідуючим Українським Національним Домом, як державним майном.

Правда, УНДім, й на далі залишився в користуванні УН Кольонії, але самий напрямок й обличчя кольонії змінилися. Кулябко-Корецький пішов на тісну співпрацю з тутешніми московськими орґанізаціями, себто в „общій котелок", при явній ворожості цих організацій до всього, що українське. Відповідно до своїх переконань і „общого положенія" Кулябко - Корецький оточився теж відповідними людьми. Свідомий елемент зовсім відсунувся від праці.

Взагалі УНК не має можливости провадити ту виразну українську національну й політичну роботу, яку провадила дотепер. Можуть це робити тільки поодинокі особи, себто вести українську пропаґанду як між українцями, так і між чужинцями.

Дня 1. травня начальник ніппонської військової місії в Харбіні, ґен. Янаґіта влаштував урочистий бенкет для представників московської еміґрації. На бенкеті був присутнім увесь московський „ґенералітет" і політики. На бенкет був запрошений і завідуючий УНД-ом Кулябко-Корецький.

Ніппонський ґен. Янаґіта виголосив промову, в якій підкреслив конечність співпраці ніппонських чинників із московською еміґрацією в ділі поборення комуністичної небезпеки. Він заявив між іншим: „Як представник Ніппонської Імператорської Армії і лідер антикомуністичного фронту на Дал. Сході, можу заявити тут, що ми до кінця будемо підтримувати вашу боротьбу проти комінтерну й виказуватимемо потрібну поміч і піддержку".

Ґен. Янаґіті відповідав був. рос. генерал Кисліцин, який заявив, що „вся еміґрація єдина у своїй любови до „родіни" — був. великої імператорської Росії".

Вечером відбувся концерт, в часі якого орхестра виконала старий московський гимн „Боже царя храні". Вслід за цим український хор виконав український національний гимн, а після цього українські пісні (що за дивна „концертова" комбінація! — Наша примітка).

ПРОВОКАЦІЯ ЧИ ТІЛЬКИ ДАВНЯ „ЛЄҐЕНДА"?

Коли тільки наближається час, що може виринути на міжнародній полі знову справа України, зараз підносить нанов голову протимосковська пропаґанда. Працює вона всюди, тільки на іншиій лад. Інакше в Парижі чи Лондоні, а інакше в Берліні, чи, скажім, в Харбіні на Далекому Сході. Працює вона і тут у Злучених Державах, похапно хапаючись усіх тих провокацій, що їх висувають проти українського визвольного руху.

Московська паризька ґазета „Паслєдні Новості" принесла тепер нову „сензаційну" статтю про „Ґітлера й Украіну", написану Н. Вакарем, відомим українофобом. Ту статтю передрукувало нюйорське „Новое Русское Слово", що дуже часто подає про український рух подібні відомости, як та стаття, яку передаємо в дослівнім перекладі, з її власними підкресленнями. Очевидно, що ми не будемо тут спорити з цею статтею, бо вона не має інформативного характеру. Написана не для інформацій, а на те, щоб настроїти аліянтів ворожо до українського руху. У тому її провокативний характер. В Берліні друкують москалі подібне, тільки в якраз противному напрямі. А, наприклад, в Харбіні на Далекому Сході, побивають її знову з іншого боку. Виходить, що де москалі не булиб, кудиб не обертались, яким божкам, чи там чужим урядам, вони не служилиб, але щодо української справи всюди держаться одної лінії: нищити її усіми способами, включно до провокаторських. Ось тому ми не справляємо у тій статті нічого, навіть таких помилок, що наявні, бо є наприклад, помилкові назви. Подаємо статтю тільки на те, щоб американські українці знали, що й тепер московська преса, як в Европі, так і тут, чи взагалі в світі, воює з українством між іншим теж і провокацією.

Згадана стаття звучить у перекладі ось так:

* * *

Карта „Великої України" не викинена Гітлером з гри, тільки схована в рукаві. Особа, яка недавно втекла з німецької Польщі, розказує цікаві речі.

Українська акція повинна була бути зліквідована по серпневім договорі з Москвою. І слова „Велика Україна" з сторінок німецької преси. Письменні та устні вислови фірера на цю тему, ніби забуті. Від часу до часу пускається слухи, що Ґештапо радо виповнив бажання Сталіна, арештує та мало що не розстрілює українських націоналістів.

„Українська акція під закривалом".

Але, продовжує наш поінформований співбесідник, тяжко довідатися про імена арештованих. Можливо, що декого й посадили в тюрму до концентраційного табору. Однак ці імена нічого не кажуть українському вухові. Всі важні діячі на свободі. О. Севрюк, наприклад не тільки не замкнений, але як попередно, займає місце дорадчика при Розенберґові, побував в окупованій Польщі, як також відбув доврочну поїздку до Швайцарії. Гетьман Скоропадський живе дальше у своїй віллі у Ванзе, одержуючи з німецької державної скарбниці гроші на удержання свого невеликого двору. Націоналісти (бувша орг. полк. Е. Коновальця) продовжують далі роботу: полк. А. Мельник живе у Відні та навідується до Риму, а полк. Ярий (фактичний справник, був. старшина австрійського 2-го бюра (розвідка), син чеха й польки) працює в Берліні. Його організація зберегла свої попередні видавництва та дальше субсидіює (на рахунок Ґебельса?) пресу заграницею, в части в Північній та Полудневій Америці). В Берліні як передтим, виходить гетьманський журнал „На Поході", під редакцією Ю. Косача, й як попередньо гетьманські професори викладають в українському університеті та інших „культурних" зібраннях, число яких зросло за останній час до 18! Правда, ця діяльність проводиться без зайвого шуму, а преса підчинена правилам цензури. Її сказано не дразнити тимчасового союзника на сході. Але кадри німецько-українського руху зберігаються, ждуть на поготівлі, хоч мають звинені прапори...

„Українці в Польщі".

Зрештою, прапори не так вже й сховані... Німецька команда відділила польських воєнних полонених від українських та білоруських в окремі табори і більшість з них пустила домів. В тих українських таборах, що це існують, йде „ідеольоґічна" робота на взір роботи давних сірожупанників та синьо-жупанників. Неофіційно нею провадять О. Севрюк й голова „українського бюра" М. Сушко. Німці представляють цю роботу як гуманітарну, однак в українських колах отверто говориться, що це організуються „кадри будучої великої української армії".

Наш співбесідник признає, що це, що діється внутрі Німеччини, він докладно не знає, але знає це, що бачив в окупованій Польщі:

Українська національність проголошена упривілійованою на території, занятій німцями. Під німцями остало 900,000 українців (наш співбесідник зачисляє також і лемків).

Німецька політика має подвійну ціль. Експльоатує протипольські та протижидівські настрої українців, а німецька адміністрація послуговується українськими дорадниками для нищення поляків і жидів: при кожній комендатурі знаходиться дорадник українець, обзнайомлений з місцевими

(Докінчення на стороні 3-тій)

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(71)

— Чого стоїте, пане поручнику? Йдіть, відпочивайте! А там, може вам щось присниться, може вам у сні щось пригадається. Такі речі докому сняться, а декому в похмллю на ум приходять...

— Ранок встає... — обізвався Биховець глухо наче з просоння.

— Так, наш ранок встає! — підхопив Хмельницький з натиском на слово „наш".

— Ваш ранок, пане гетьмане! Ранок вашої пімсти, а може й перемоги над Річ Посполитою. Не засну я, ваша ясновельможносте, перед тим ранком.

— А добре було би, якби ви проспалися. Все одно, того, що має статись, ви вже не зупините.

— Ви теж ні, пане гетьмане. Навіть тоді, коли сьогодні затрубили би до відвороту. Ні вам ні Річ Посполитій вже воріття нема. Колеса, що розгону набравши, винуватих і безвинних розчавлять, ви не зупинете. Навіть, якби самі під нього кинулись, не зупините. Розчавить вас і на загладу Речі Посполитої помчить далі.

— На Господньому Суді Правда проти Кривди стане, на Господньому Суді Савлом ви станете. А я хотів би, аби ви на тому Суді, з Павловим мечем станули, пане поручнику... Ще час, ще до раку далеко.

— Пане гетьмане, це вам тільки здається, що я Савло невірний. Я Павло, тільки...

— Тільки в наймах у Яреми свій меч щербите, пане поручнику.

— — Слуга я його рукодайний, син я коронний, пане гетьмане.

— А пан Кричевський, а пан Виговський, а пан Морозовицький, а пан Котлубай, а пан Байбуза, хіба вони не сини короні, хіба вони Речіпосполитій заглади бажають, що зі мною заодно станувши, разом жити й умерти постановили?

Биховець зжахнувся. Не вірити Хмельницькому не мав причини, але імена, що їх Хмельницький перечислив, здались йому немислимі в такому зіставленні.

— Слухаю й вухам своїм не вірю, пане гетьмане. Так невже ті панове, що досі тільки добро й почести на ланах Речі Посполитої поживали...

— Правда ваша, пане поручнику, не кожному з них сина вбито, не кожному кервавицю розграблено, не кожному спадщину батьківську потоптано. Та хоч кожному відомо на що він важиться, то важитись йому не лячно...

—І не соромно... — не втерпів Биховець.

— Не соромно, ні, пане Биховець. Соромно тільки потурати тим, що Бога з серця прогнавши, на його святині, на його служителів чесних, на ввесь мир хрещений, гірше нехристів руку підіймають!

— Знаю про це, пане гетьмане, знаю й терплю разом з тими, що одної зі мною віри, вас на свого месника обрали...

— Не обірав мене ніхто з смертельних! — перебив йому Хмельницький і наче задивившись в себе, таємні підшепти переказуючи, додав глухо:

— Перст Господній мене назнаменив тяжкою кривдою, перст Господній мені шлях показав...

— Перст Господній... — повторив Биховець, а по хвилині, наче потапаючи й за бритву хапаючись, додав:

— Не жажду крови, не мести, а мир і братолюбіє заповідав нам Христос. Чи правдицю свою озброївши, ви вже всі способи мирної згагоди перепробували, пане гетьмане?

— Всі! То є, може не всі з тих, що ви їх пробували би, але всі з тих, що чести нашої й святости справи нашої не респектують.

— Значить не всі...

— На погрози й домагання пана краківського, щоби ми військо розпустили, а самі з поворозами на шиях, як бунтарі покаяні до ніг його припали, ми відповіли, що хай він з нашої землі своє військо візьме, за лінію Білої Церкви перейде, то поговоримо.

— Ясно, що на такі пакти пан краківський погодитися не міг.

— Щож, він знав, що в мене людей під тисячі й не більше...

— Та він знав і сам про те писав його милості королеві, що запал і завзятість тих кількох сотень вистарчить за тисячі! Він це знав, але на нашу вимогу тим більш погодитися не міг, як гетьман коронний, не мав до цього права.

— Не моє втому діло, до чого мав право пан Потоцький. Я знаю воє право й свій обовязок.

— Права й обовязки важні так довго, як довго син коронний не переступить законів Речі Посполитої.

— І це ви говорите, пане поручнику? Ви, що його хлібодавець переступив закон Речі Посполитої ще дитиною, переступає їх щодня і в вус не дуючи, баніціями та інфаміями узголовя собі випихає...

— Годі, пане гетьмане, не пору й не місце про те говорити.

— Коли годі про те, то я скажу вам про друге.

— Рад послухаю.

— Ця справа, що за неї я взявся, не визнає переговорів, не стерпить пактів. Тут або пан, або пропав. Не справа, я, а той, що за нею, або проти неї. Не я перший біля неї стаю, не я перший! Та що там! Пан Потоцький поза Білу Церкву, з доброї волі, не піде.

(Дальше буде).

ЛОРД БІВЕРБРУК

власник ланцюха газет в Англії, нині стоїть на чолі продукції літаків в Англії.

(Докінчення зі сторони 2-гої)

ПРОВОКАЦІЯ ЧИ ТІЛЬКИ ДАВНЯ „ЛЕҐЕНДА"?

справами та відносинами. З надзвичайною жорстокістю відбуваються вирівнування давніх порахунків. Над Бугом, Вислою та Сяном стоїть невиразна атмосфера ненависти.

„Німецька Україна".

Використовуючи українців для розправи з жидами і поляками, німецькі власти рівночасно будують „український національний пляцдарм для будучого походу на схід. Українцям звертають православні церкви, забрані поляками. Велике враження викликало між іншим звернення українцям катедрального собору в Холмі. Митр. Діонісій виїхав з Варшави та живе на свому дворі в Отвоцьку. Він фактично відсунений від справ, бо був „польонофілом", а на його місці урядує архиепископ Серафим.

(Тут наступає опис церковних справ, який залишаемо.— Ред. Св.).

Решта колишньої „Малопольщі" проголошена офіційно **українською землею.** Та німецька Україна обіймає території Сянока, Лешна, Красна, Бржозови, Ясла, Горлиць та Нового Санчу. Тут **виставлені українські жовто - блакитні прапори та всі уряди передано українцям.** Зорґанізовано **українську міліцію,** на яку місцеве населення дивиться як на зародки „будучої української армії". До Перемишля втекло багато українських діячів зо Львова. Проходячи по місті, я бачив на одній стороні ріки червоні прапори і українські жовто-блакитні, та малу свастику.:. Мала „українська держава" граничить з СССР та Закарп. Руссю. А недавно ґуб. Франк говорив також про віддільну державу „карпатських гірників".

„А союз з СССР?"

Втікач утікав через Східну Галичину до румунської границі. Переходив він нелеґально, тому не міг зібрати достаточно відомостей. Він зазначив, що стріча з советським військом спричинювала велике розчарування. Правда, власти не спішать запроваджувати советську систему. Старий порядок завалений, а новий ще не вставлений. Галичина перебуває в стані скритої громадянської війни.

Советська влада розуміє шкідливість грубої та відкритої політики на тих областях. Нема там покищо насильної колективізації, ні переслідування церкви, ведеться лиш завзята пропаґанда. Між Західньою і Східньою Україною існує дальше кордон, через який можна перейти тільки за спеціяльними дозволами. Митрополит Шептицький живе дальше у Львові у своїй палаті, де при вході держать почесну варту червоноармійці з пятикутними звіздами на шапках.

Так отже, згідно з оповіданнями нашого співбесідника, тайна пропаґанда німецька знову розпускає слухи про „Велику Україну", яку принесе Гітлер на своїх штиках.

Якщо про це чув наш співбесідник, то невже про це не чують в Києві та Москві?

На половину.

В Советах стрічаються два „наші промисловці".

Ну, товаріщ Розендуфтовіч, як діла?

— О, в нас, товаріщ Цвібілевич, діло велике: соловієві консерви виробляють. Штук з 500 у день.

— Звідкиж берете стільки соловіїв?

— Та ми трішки мішаємо.

— Якже мішаєте?

— На половну: один соловій — один кінь.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ДУМКА Й ПОЧУВАННЯ.

Відомий американський історик і виховник, Вилйем Линґелбек, у своїй промові на закритті року в одній школі звернув американцям увагу на їх поведінку в теперішню критичну хвилю.

Він каже, що американці тепер сильно розбурхані подіями в Европі. Під їх впливом вони поводяться чуттево. Роблять те, що їм бажається робити, не думаючи за те, чи це найрозумніше робити.

Він каже, що чим більше почування людини підбуджені подіями, тим більше думки й застанови треба йому перед тим, поки рішиться на акцію. В такі менти треба якнайбільше свобідної дискусії.

ВІЙНА Й НАУКА.

Він теж звернув увагу на вартість науки в воєнний час.

Новочасна війна доказує велику вагу науки. І то ріжних віток науки.

Отже висновок: між іншими підготованнями до війни є теж поширення й поглиблення науки.

Минули часи, коли лише здоровий кулак рішав про вислід війни.

ЩИРІ СЛОВА.

Націстичний часопис „Дас Шварце Корпс", берлінський орґан націстичної еліви, помістив статтю, в котрій пробує переконати американців, що їх інтерес лежить у порозумінні з „новими сильними державами", себто Німеччиною й Італією.

Очевидно, поки Злучені Держави виповіли війну, перед нею стоять три можливості: 1) станути по стороні аліянтів; 2) станути по стороні Німеччини; 3) станути невтрально.

На стільки можна судити по зовнішних проявах, американська публична опінія, якщо на серіо дискутує над цими можливостями, то бере під увагу лише першу й третю можливість, а другої зовсім не бере під увагу. Пропозицію орґану націстичної еліти забито в усіх ґазетах десь у закутини. Та в Америці відай, як можна догадатися, є люди, які схиляються до цеї можливости. Вони повинні би послухати порад Вилйема Линґелбека й предложити американцям цю пропозицію зовсім відкрито.

ПРОСО Й ЛІС.

Згадана стаття берлінського „Шварце Корпсу" каже американцям, що їх ціль лежить не в Европі, але під американськими дверми, в самій таки Америці.

Що саме Америка мала би робити на думку Німеччини, цього не говориться, але ми можемо догадатися, що певно не що інше, як власне те саме, що Німеччина робить в Европі: себто загарбування чужих країв.

Якби Злучені Держави за це взялися, це було би Німеччині дуже на руку: Злучені Держави не могли би мішатися в европейські справи, наприклад помагати поневоленим народам Европи, бо вони мали би свої руки заняті боротьбою поневолених американців.

ПЕРША ПОТУГА В ЕВРОПІ.

Радить далі „Шварце Корпс" американцям станути з Німеччиною, бо, мовляв, по війні Німеччина буде першою потугою в Европі.

Як американці підуть з Анґлією, котра певно війну програє, то вони вийдуть так, як той, що поклав свої гроші на кепського коня, що програє перегони.

З голосів американської преси могла би ця німецька ґазета прочитати, що думають в Америці про Мусолінія, котрий, виповідаючи війну, думав ставити на певного коня. Ніхто тут не каже, що він розумний грач: говорять про нього як про сицилійського розбійника або африканського шакаля.

МИНУЛИ ЧАСИ.

Звертають увагу пресові донесення про цю статтю, що вона дуже поміркована й держана в тоні, прихильнім до Америки.

Звісно, як є надія когось переконати, то хіба такими статтями.

Одначе, чи не запізно вже тепер навіть на такі статті? Чому не держалися німецькі головачі такого тону давніше? Може не мали би тепер проти себе такої подавляючої частини американської публичної опінії.

АМЕРИКАНЦІ Й ІТАЛІЯ.

Підчас першої світової війни в Америці йшла кампанія проти всього німецького, не виключаючи навіть культурних здобутків, як музика, штука, література. В багатьох школах заборонено навіть учити німецької мови.

У якийсь час після війни це признано некультурною поведінкою. Настав зворот до більше терпимого відношення до проявів німецької культури.

Тепер ми можемо бути свідками подібних проявів, хоча в іншому напрямі. В італійському місті відкрито недавно тому виставу штуки. На ній є між іншими твори 249 американських артистів. Коли Мусоліні виповів війну Анґлії й Франції, понад три четвертині американських артистів, що виставили свої твори на венецькій виставі, відкликали їх телеґрафічно з вистави, а вслід за тим американська орґанізація, що цю виставу влаштувала, зарядила закриття американського відділу.

ЗАХОРОННИЙ АРЕШТ.

Ще Америка не приступила до війни, а вже говорить на радіо відомий провідник Американської Федерації Праці, Матю Вол, що американський уряд повинен взятися контролювати йвикорінювати діяльність „пятої" колюмни; націстів, комуністів і фашистів.

Він додав, що американський уряд не повинен вагатися „взяти ті елементи в певного роду охоронну опіку".

І кому це може помогти?

„ПЯТІ КОЛЮМНИ".

Під таким наголовком помістив „Ню Йорк Таймс" статтю про заходи „Фармерського Союзу Каліфорнії" проти „пятої колюмни".

„Ню Йорк Таймс" звертає увагу, що цей „Фармерський Союз" має виразно матеріяльні цілі й інтереси, що він сильно ворогує з орґанізаціями фармерських робітників і зовсім природно буде добачувати „пяту колюмну" в усьому, що противиться його інтересам.

Стаття замітна тим, що „Ню Йорк Таймс" зовсім не належить до часописів, що обороняє інтереси робітничих орґанізацій. Здається й тут не йшло стільки за інтереси фармерських робітників, скільки за інтереси боротьби проти „пятої колюмни".

НІМЕЦЬКІ ЖОВНІРИ ПІДХОДЯТЬ ПІД АЛІЯНТСЬКУ ЛІНІЮ З ГРАНАТАМИ.

PRESS REPORTS ABOUT THE CONGRESS OF AMERICAN UKRAINIANS

U. S. UKRAINIANS ACCLAIMED BY DAVIS, GUFFEY

Both Express Hope For Reborn Nation When Peace Comes

Washington, May 25. (AP.)—Five Pennsylvanians in Congress, addressing the Congress of American-Ukrainian Organizations, expressed the common hope yesterday that the Ukrainians of Europe would have their own nation and democratic government when peace again comes to their land.

Representative J. Harold Flannery, Luzerne County Democrat, asserted that "those who love the sword shall perish by it" because "civilizations founded on force have not survived."

Senator James Davis (Rep.), of Pennsylvania, told the meeting yesterday:

"Your duty is to bring to the attention of the whole world the plight of your fellow countrymen. Your efforts shall not go unheard nor without reward."

Need For United Action

Rep. Patrick J. Boland, Scranton Democrat, expressed the hope that when the European war ends:

"This country will be in a position to find justice for those people who now are losing their homes and firesides."

He asserted there was a need for united action in the United States to perpetuate freedom, adding:

"I appreciate the great contributions this organization has and will make toward that end."

Rep. Francis E. Walter, Democrat, of Easton, warned:

"It is imperative for us Americans not to be swayed by things that create unstable thinking and lead to hysteria but to think more of the reasons why all our ancestors came to America."

Guffey Tells Of Visit

"At times like these, agents for groups that have no appreciation of what America stands for find a very fertile field to sow the seeds of dissension. It behooves us to be on the alert for those who would change our form of government if we ever relaxeed our efforts to protect it."

Senator Joseph F. Guffey (Dem.), of Pennsylvania, told of his visit to the plains of the Ukraine in 1937, referring to them as "the breadbasket of Europe."

Guffey said:

"I hope that when the peace of the world is determined the Ukrainians of Europe will achieve their cherished ambition for a country of their own."

("Pittsburgh Sun-Telegraph," May 26, 1940)

UKRAINIAN CONGRESS OPENS IN WASHINGTON

Aims Toward Liberation, Guarantee of Self-determination of Ukraine

Washington, D. C., May 24.—To continue their struggle for democracy in America, their adopted land, and in Ukraine, their homeland, 1,000 Americans of Ukrainian descent, including a number from Bethlehem, gathered here today to urge a policy of international relations looking toward liberation of and the guarentee of self-determination of Ukraine and of other nations as a prerequisite of mutual friendly relations between the countries of the world.

In announcing the meeting, leaders of the Ukrainian gathering stressed that "today it is possible to speak openly, freely and truthfully about such matters as the independence of Ukraine only in the United States and other demorcacies."

Senators Guffey and Davis, both of Pennsylvania, and Wagner, of New York, are among the scheduled speakers.

"This Ukrainian Congress naturally does not expect America to fight for freedom of Ukraine," leaders said, "but we appeal to the American people and government to take cognizance of the present plight of Ukrainians in Europe and in the American efforts to promote a more stable peace, to suport the aspirations of Ukrainian people in their native land to establish an independent and democratic state after the war, in the territories in which Ukrainians are in the preponderant majority."

They pointed out that there are more than a million citizens of the United States and Canada who are of Ukrainian birth.

("Globe-Times," Bethlehem, Pa., May 24, 1940)

UKRAINIANS TODAY HELD A MEETING IN WASHINGTON

Washington, D. C., May 24.—To continue their struggle for democracy in America, their adopted land, and in Ukraine, their homeland, 1,000 Americans of Ukrainian descent including a number from Mahanoy City gathered here today to urge a policy of international relations looking toward liberation of, and the guarantee of self-determination of Ukraine and of other nations as a pre-requisite of mutual friendly relations between the countries of the world.

In announcing the meeting, leaders of the Ukrainian gathering stressed that "today it is possible to speak openly, freely and truthfully about such matters as the independence of Ukraine only in the United States and other democracies."

They pointed out that there are more than a million citizens of the United States and Canada who are of Ukrainian birth.

Sponsers of the Congress stated that they support pending measures for the defense of the United States and the foreign policy of the Administration. They expressed themselves as in favor of a three partite program for world peace: liberation of international trade, guarantee of self-determination of all nations—large and small—and a universal gradual disarmament after the present war.

("Record-American," Mahanoy City, Penn., May 24, 1940)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Піврічні збори Запорозької Січи, від. 305, відбудуться в неділю, 16-го червня, в год. 11. перед полуднем, в церковній галі де звичайно. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо буде контроля здавати справоздання за 6 місяців, як також є ще одна дуже важна справа. Повинність кождого члена явитися; а довгуючі члени без ріжниці, як не будуть присутні на тих зборах, то будуть відповіда після статуту, щоби пізніше не було нарікань. — Д. Гайдамака, предс.; М. Тихоневич, кас.; М. Гентош, секр.

ПОРТ ДЖЕРВИС, Н. Й. Піврічний мітінг Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, відбудеться в неділю, 16. червня, о годині 5. пополудні у гали Фермантській при Пайк ул. Уряд просить всіх членів на той мітінг точно прибути на час. Маємо важні справи до полагодження. Хто ще не є в Союзі членом, нехай зголоситься до секретаря, бо тепер ще є нагода вступити без вступного. Також проситься членів вирівнати свої місячні вкладки. — Д. Потятиньский, предс.; Гр. Лисяк, кас.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Піврічний і місячний мітінг Тов. Зап. Січ, від. 342 відбудеться в неділю, 16. червня, в годині 2. пополудні, в тали церковній. Проситься всіх членів явитись на означений час. Буде справоздання уряду і контролі. Будеться приймати нових членів без ступу і оплати лікаря. Довгуючі члени будуть суспендовані. — С. Куций, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

ЧИ ХОЧЕТЕ, ЩОБИ ЛЮДИ ВАС ЛЮБИЛИ?

Коли ви веселої вдачі та вмієте потішити та розвеселити всіх, то вам напевно всі люди будуть скрізь раді. Та коли ви навмисне будете багато говорити тільки на те, щоб себе в як найліпшому світлі представити людям, і щоб на себе звернути увагу, то багато людей почне вас оминати. Тож коли не маєте природної веселої вдачі, а таки хочете, щоб вас люди любили, то навчіться з доброю міною вислухувати тих, що люблять багато про все говорити, а передовсім про себе. А ще вас ліпше полюблять люди, коли ви не тільки уважно будете вислухувати їх, але й зручно ставити їм такі питання, щоб вони мали нагоду ще більше говорити.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ШТУЧНА ҐУМА.

Д-р В. Л. Семон (направо) показує Ґудричові, предсідникові ґумової Ко. Ґудрича, синтетичну ґуму, вироблену з олію, мила й води. Винахідник називає цю ґуму „амеріпол" і каже, що вона така добра, як природна.

ЗА ДОПОМОГУ АЛІЯНТАМ.

Сенатор Вендерберґ зо стейту Мишиґен, претендент на републиканську номінацію, недавно змінив радикально своє становище до війни й нині домагається всякої допомоги аліянтам, що лише не йде всупереч американським потребам.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Свято Матери.

Як кожного року, так і цього, наші місцеві хлопці і дівчата вшанували „свято матери" відповідним концертом. Цього року відбулось таке свято дня 12 травня ц. р. Програма була добірна і гарна, та виконана бездоганно. Треба зазначити, що діти без проводу старших, а власним почином і силами влаштовують те свято. Відчит на святі виголосила пані Марія Труфим і розказала про значіння свята. Також закликала приявних матерей, щоб збіркою на збігців звеличали те свято. Дві дівчині пішли за збіркою і зібрано на ту ціль $8.75, котрі вислано через Обєднання на призначену ціль.

Присутна.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

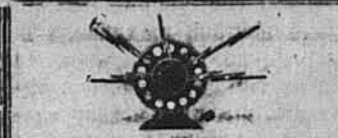
КЕМПБЕЛ, О.

З весільної гостини на народну ціль.

Громадяни Степан і Розалія Стахура справляли весілля дочці Гелені, 25. травня ц. р. На другий день запросили родину на поправини. Серед забави приявні не забули і про український терплячий нарід. Вслід за тим переведено збірку на освітно-пропаґандивну українську акцію в Америці. Зложили по $1: С. і Розалія Стахура (родичі молодої), Й. і Анна Стахура, М. і Марія Стахура, Й. і Анна Черніґа, І. і Марія Черніґа. Гроші, в сумі $5, вислано через Обєднання на призначену ціль.

Михайло Стахура.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

НЮ ЙОРК, Н. Й.
СТАЦІЯ — WHOM.

Українська Торговельна Радіо Програма відбувається кождої **суботи в год. 3.30** пополудні, а в **неділю, від години 8. до 9. рано.**

Заряд Програми:
Жуковський- Красновська.

СОВЕТИ І РУМУНІЯ

МОСКВА. — Совети назначили своїм послом до Румунії Аркадія Лаврентіева, дотепершнього посла в Болґарії. Це має означати „поліпшення советсько - румунських відносин".

Національний характер.

Сталася залізнича катастрофа. Один ваґон перевернувся, а один зіскочив з рейок. В тому, що зіскочив, їхали жиди. Вони зчиняють крик:

— Ґівалт! Ми цілком побиті. Ґвалт! Рятуйте!

А між собою радяться, якого відшкодування мають домагатися від залізниці за потрясення.

Тимчасом під ваґоном, який перевернувся, хтось стогне, сопе, а далі вилазить двох покалічених українців.

Вилізли, поглядають довкруги і каже один до другого:

— Тікаймо, Іване, бо ще скажуть нам підносити ваґон!...

І в ноги!

ТАРЗАН, ч. 28. Приятелі, чи вороги?

В хвилі, коли Тарзан упав на землю, дикі банґольці обступили його і спасли від нападу піратів.

„Принесіть його сюди, скоро!" приказала нервовим голосом Маріка своїм людям.

Спантеличений тим наглим зворотом, Тарзан далі змагався, аби висвободитись й продовжати боротьбу з піратами.

Але могутні борці Маріки потягли його назад до кімнати, в якій знаходилась вона сама.